

İnternet Engelleri: Filtreleme

Zeynep Kontaş

Köksal&Partners Avukatlık Bürosu
kontas@koksalspartners.com , av.zeynepkontas@gmail.com

Özet: Yeni kitle iletişim araçları tarih boyunca gerek ülkemiz de gerekse dünyada hep kuşku ile karşılanmış ve topluma ahlaki yönden zarar verebileceği endişesiyle alelade hazırlanmış önlemlerle toplum korunmaya çalışılmıştır. 1990'larda, dikkatlerin İnternet'e yöneldiği sırada, cinsel açıdan müstehcen içeriklerin yaygın biçimde insandan insana sirkülasyon şeklinde ulaşılabilir ve toplumda kolayca paylaşılabilir olması, kolluk güçleri ve hükümeti önlem almaya sevk etmişti. Türkiye'de ve dünyada internet yasakları ve bazı ülkelerde sansür noktasında olan internet erişiminin engellenmesi önemli bir gündem konusu olmuştur. Milyonlarca alan adının ve bu alan adlarının barındırdığı milyarlarca bulan sayfaların bulunduğu bu iletişim ve haberleşme ağı birçok olumlu gelişmeyle birlikte olumsuzlukları da hayatımıza sokmuş bulunmaktadır. Türkiye'de ifade özgürlüğünü denetlemek için kullanılan geleneksel idari ve cezai önlemlerin, İnternet'i denetlemeye yetmeyeceği açıktır. Hükümet, bu durumu aşmak için 4 Mayıs 2007'de "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"u (5651 Sayılı Kanun) çıkarmıştır. Peki Türkiye'de bu engellemeler ne boyutlara gelmiştir?

1. Giriş

İnternet, toplumsal, kültürel, ticari, eğitsel ve eğlendirici küresel bir iletişim sistemidir. Bu sistemin meşru amacı, yaratıcılığın engellerini çevrimiçi kullanıcıların yararına ve onları güçlendirecek biçimde azaltarak, duygu ve düşüncelerin bütün dünyaya yayılımını sağlamaktır. Geleneksel iletişim yöntemleriyle benzer tarafları olmasına rağmen İnternet pekçok bakımdan onlardan farklıdır. İnternet, dünyadaki en geniş iletişim ağı olarak, kuşkusuz ki küreseldir ve içindeki gözle görülemeyen ulusal sınırlarla birlikte tamamen "merkezi olmayan" bir yapıya sahiptir. İnternet'in mülkiyeti kimseye ait olamaz ve ne tek başına bir kurum ne de tek bir devlet onu yönetebilir.

İnternet gibi bir iletişim ağının hayata geçmesine yol açan bilgi ve iletişim teknolojileri, bir taraftan, bilgiye erişim, haberleşme, ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri özgürlüğü gibi temel insan hak ve özgürlüklerinin kullanımını hatırı sayılır biçimde güçlendirmektedir. Fakat diğer taraftan aynı teknolojilerin, "bu hak ve özgürlüklerin ve özel yaşama saygı, haberleşmenin gizliliği ve insanlık onuru gibi diğer özgürlük ve değerlerin aleyhine etkiler yaratabileceği" (1) genel kabul gören bir gerçektir.

İnternet'in yaygınlaşıp, geniş halk kitleleri tarafından erişilebilir olduğu 1990'lı yılların ortalarından bu yana, kolayca ulaşılabilen belli bazı içerik türleri, genellikle "hukuka aykırı" ve "zararlı" diye tanımlanarak, birçok devlet ve düzenleyici kurumun ve uluslararası kuruluşun odak noktası olmuştur. Ne var ki, Dünya etrafında İnternet içeriği ile ilintili sorunları yeni kanunlar çıkararak ya da varolanlara eklemeler yaparak çözmeye çalışan devletlerin birçoğu, İnternet'in telgraf, telefon, radyo ya da uydu sistemleri gibi "sadece bir diğer yeni araç olup, yönetim açısından kendinden öncekilerden farklı olmadığı" (2) yanlıgısı içindedirler.

İnternet'in gelişimine ilişkin yaklaşımlar da toplumdan topluma değişebilmektedir. Ulus devletlerin ekonomik gelişmişlikleri, hukuka saygıları, diğer devletlerle ilişkileri, teknolojik bilgiye hâkimiyetleri ve bilgi toplumuna hazır olma düzeyleri farklıdır. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye'nin İnternet açısından gelişme aşamasında olduğu, İnternet erişimi, kullanımı ve yaygınlığı bakımından başka bazı ülkelerin ondan çok daha ilerde olduğu belirtilebilir.

Bu durum ister istemez her ulus devletin benimsediği İnternet yönetimi yaklaşımını ve politika belirleme sürecini de etkilemektedir. Avrupa içinde, kültürel, hukuki, ahlaki, dini, tarihi ve toplumsal-siyasal farklılıklar yüzünden farklı toplumlarda İnternet'in gelişimi ve yönetim yaklaşımları kaçınılmaz olarak birbirlerinden farklılaşmaktadır. Örneğin, Alman ve Fransız hükümetleri İnternet'in Neo-Naziler tarafından kullanımı konusunda siyasal korkular ve duyarlılıklar taşırken, Birleşik Krallık, ırkçılığın tehlikelerine karşı daha sakin bir tavır takınmakta ama İnternet'te cinsel açıdan müstehcen içeriğe erişim sözkonusu olduğunda, bunun tam tersine, uzun yıllardır süregelen baskılama kültürü geleneğini korumaktadır

Türkiye'nin demokratikleşme sürecinde en temel sorunlardan biri ifade özgürlüğüdür. Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("AİHM"), bir dizi "10. Madde" davasında, Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ("AİHS") ihlâl ettiği hükmüne varmıştır. Türkiye'de İnternetle ilgili olarak çıkarılan 5651 Sayılı Kanun'un içerdiği hükümler de benzer ihlâllere neden olacak bir potansiyele sahiptir.

Türk hükümeti, çoğu diğer hükümetin aksine, 2001'e kadar İnternet'i düzenleme konusunda müdahaleci olmayan bir yaklaşım benimsemiştir. O tarihe kadar İnternet'i düzenleyen özel bir kanun mevcut değildi. İnternet üzerinden yayılan ifade için de ifade suçlarıyla ilgili genel düzenleme sisteminin yeterli olduğu düşünülmüştür. Eski Türk Ceza Kanunu kapsamında

açılmış, kamuoyunda iyi bilinen bir kaç dava bu dönemdeki eğilimi ortaya koymaktadır. Bu davaların hepsi eski Türk Ceza Kanunu'nun 159. maddesinin 1. Fıkrasına dayanmaktadır.

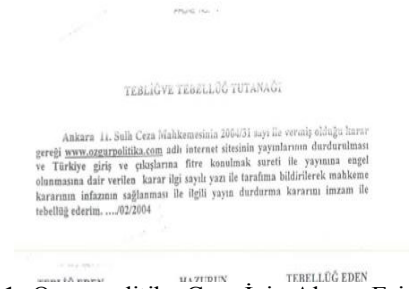
5651 Sayılı Kanun'dan Önceki Erişim Engelleme Uygulamaları

Türkiye'de ifade özgürlüğünü denetlemek için kullanılan geleneksel idari ve cezai önlemlerin, İnternet'i denetlemeye yetmeyeceği açıktır. Bu yüzden, web sitelerinden sorumlu olan bireyleri hedefleyen basın kurallarının yanısıra, siteler hakkında verilen bazı engelleme kararları da çok açık hukuki temellere oturmamaktadır. Hükümet, bu durumu aşmak için 4 Mayıs 2007'de (Yürürlük tarihi 23 Kasım 2007) "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"u (5651 Sayılı Kanun) çıkarmıştır. Kanun yürürlüğe girer girmez ise, yurtdışından yayın yapan ve pek rağbet gören YouTube, Geocities gibi siteler de dâhil olmak üzere birçok web sitesine Türkiye'den erişim engellemeleri başlamıştır. 5651 Sayılı Kanun çıkarıldığı zaman, web sitesi engellenmenin daha önceleri başvurulmayan, yeni bir kavram olduğu sanılmaktaydı. Ancak bunun tam aksine, web sitesi engelleme ve filtrelemenin 2007 öncesinde dayanmaktadır. Türkiye'de henüz 2000 başlarında kimi websiteleri kapatılmış ya da erişimleri engellenmiş, bu şekilde verilmiş çeşitli mahkeme kararları o zamanki çevirmeli İnternet Servis Sağlayıcıları eliyle uygulanmıştır.

Örneğin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) yönetimini eleştiren web sitesi "Subay.Net"ın kapatılması, medyada da geniş biçimde haber konusu olmuştur (3). 2000 yılı Eylül'ünde kurulduğu sanılan sitede bulunan "Serbest Atış" başlıklı forumda, subaylar ordudaki günlük yaşam ve komutanlarıyla ilgili komik hikâyeleri paylaşmışlardır. TSK'yı savunan ve eleştiren farklı görüşlerin ileri sürüldüğü sitede, bu farklı görüş sahipleri siteye bıraktıkları mesajlarda karşılıklı olarak birbirlerine hakaretler de yöneltmişlerdir. (4) Sitenin Milliyet Gazetesi'nde haber konusu olması üzerine dört gün içinde 18.000'den fazla İnternet kullanıcısı siteyi ziyaret etmiştir (5). Web sitesindeki sayfaların orduyu rencide ettiği görüşüyle site sorumluları Türk Ceza Kanunu'nun 159. maddesi hükümlerine göre kovuşturulmakla da tehdit edilmiştir.

Benzer bir örnek de 2001 Aralık ayında, İstanbul'daki bir mahkeme tarafından alınan "İdea Politika" adlı derginin web sitesinin TCK madde 159'a göre silahlı kuvvetleri "tahkir ve tezyif" ettiği gerekçesiyle kapatılma kararıdır (6). Bir diğer engelleme kararı da "ekmekveadalet.com" web sitesi hakkında "silahlı kuvvetleri aşağılayıp küçük düşürdüğü" gerekçesiyle 21 Mayıs 2003'de alınmıştır. Mahkeme aynı gün yine 159. madde bağlamında Kürt sorunuyla ilgili yoğun

bir şekilde yayın yapan haftalık Özgür Politika'nın web sitesi "ozgurpolitika.org" için de bir engelleme kararı almıştır.

Şekil 1: OZgurpolitika.Com İçin Alınan Erişim Engelleme Mahkeme İlâmı

Kamuoyunda geniş yankı bulan bu örneklerin yanısıra, Türk mahkemeleri Türkiye dışından yayın yapan bir dizi web sitesi hakkında da çeşitli engelleme kararları vermiştir. Şu anda, bu web sitelerinin kimileri hiç yoktur ya da hâlâ engelli ve Türkiye'den erişilemez durumdadır.

2005 ortalarında MÜYAP (Türkiye Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları Meslek Birliği) (7), içinde kendisinin temsil ettiği Türk sanatçıların bulunduğu korsan müzik ve videolar içeren web sitelerine erişimin engellenmesi için peşpeşe davalar açmaya başlamıştır. "Turk.Internet.Com"un yaptığı bir araştırmaya göre bu tutum, sitelerin engellemesi/kapatılması yolunda alınan karar sayısında muazzam bir artışa yol açmıştır: 2005'te 153, 2006'da 886 ve 2007'de 549 web sitesi bu şekilde erişime kapatılmıştır. Daha yakın bir geçmişte, 2007 yılının Mart ayında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk hakkında hakaretimiz ifadeler ve Türk Bayrağını küçük düşürücü görüntüler içerdiği iddia edilen bir video-klip erişim, İstanbul 1.Sulh Ceza Mahkemesi'nin kararıyla engellenmiştir (8). Söz konusu video-klip YouTube üzerinden yayımlandığı ve engelleme alan adı düzeyinde yapıldığından karar Türkiye'den YouTube'un tamamına erişimi engellemiştir. Mahkemeye, tartışmalı görüntünün, 5816 sayılı "Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun" ile yeni Türk Ceza Kanunu madde 300'ü ihlâl ettiği savıyla başvurulmuştur.

Bu siteye erişim mahkeme kararıyla engellenmiştir !...

www.youtube.com sitesine erişim İstanbul 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2007/384 sayılı ve 06/03/2007 tarihli karar gereği engellenmiştir.
Access to www.youtube.com site has been suspended in accordance with decision no. 2007/384 dated 06/03/2007 of İstanbul First Criminal Peace Court.

Şekil 2: YouTubecom için alınan Erişim Engelleme Kararı

Hakaret içeren Atatürk ile ilgili YouTube videolarının ulaşılabilirliği, giderek artan çocuk pornografisi içeriğine, müstehcen içeriğe, intiharı körükleyen türden Satanist içerik ve web sitelerine, kısacası hepsi çocuklar için zararlı addedilen çeşitli İnternet sitelerine ulaşılabilirliğin getirdiği sorunlara ilişkin şikâyetler, İnternet'in düzenlenmesi taleplerini daha yoğun bir şekilde gündeme getirmiştir. Bu talepler, İnternet içeriğinin düzenlenmesi için yeni bir kanun yapılması amacıyla hükümet ve Meclis'i harekete geçirmiştir.

2. 5651 Sayılı Kanun'un Gelişimi ve Yürürlüğe Girmesi

Adalet Bakanlığı, 2006 Ağustos'unda İnternet suçlarıyla mücadele için yeni bir kanun taslağı üzerinde çalıştığını duyurarak, hakkında görüş belirtilmesi için bu taslağın üniversiteler, mahkemeler, ilgili bakanlıklar ve barolar dâhil olmak üzere 100'den fazla kurum ve kuruluşa gönderildiği de ileri sürülmüştür.

Taslak Kanun'da öngörülen yeni suçların yanısıra maddelerin bir kısmı da yeniden yazılmıştır. Taslak Kanun'un 32. maddesine göre yeni yasayla Türk Ceza Kanunu'nun 243- 246. maddeleri yürürlükten kaldırılacaktı. Kimlik hırsızlığı, "hacking", çocuk pornografisi, kumar ve kamu güvenliği hakkında hükümleri de içeren Taslağın içeriği son derece geniştir.

Taslak hakkında yapılan bir yorumda Türkiye'de "ilk defa, siber suçları ağır bir şekilde cezalandıran, bilişim ortamında gerçekleştirilecek tehdit, şantaj, aşağılama ve iftira için TCK'da öngörülmuş cezaları iki misli artıran, Türk Ceza Kanunu (TCK) dışında bilişim suçlarına ilişkin bir taslak" hazırlandığı ifade ediliyordu (9).

"Bilişim Ağı Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Bilişim Suçları Hakkında Kanun Tasarısı" olarak adlandırılan taslak metninde sözü edilenlere ek olarak, bilişim sistemine izinsiz girip veri toplamak, sahtecilik ve yanıltarak bilgi toplamak suçları hakkında da hükümler yer almıştır.

Tasarı çok ağır bazı cezalar öngörmektedir. Tasarı kanunun etkin biçimde uygulanabilmesi için siber suçlarla ilgili olarak kayıt ve veri saklama bağlamında servis sağlayıcıların hukuki sorumluluğunu da düzenlemektedir.

Türk polisi "bilişim ortamında çocuk pornografisi ilintili tutuklamaların 2006'da tepe noktasına vardığına ve hâlâ giderilmesi gereken kanun boşlukları olduğuna" dikkat çekerek tasarıyı memnunlukla karşıladığını açıklamıştır. Hakim, akademisyen ve avukatlardan oluşan bir uzmanlar grubu ise bu suçların Ceza Kanunu içine alınmasını tavsiye etmiştir.

Adalet Bakanlığı'nın hazırladığı Taslak özünde tam bir ceza hukuku metni niteliğindedir. Servis sağlayıcıların, yer sağlayıcı şirketlerin ve İnternet kafelerin sorumluluklarına ilişkin idari suçlar ve bunlara getirilen idari yaptırımlar da bulunmasına rağmen, taslağı hazırlayanların asıl amacı İnternet'i düzenlemek için web sitelerine erişimin engellenmesi ya da sansür yolunda kurallar getirmek değil, yeni suçlar yaratmaktır. Bu yönüme paralel olarak ve 5651 Sayılı Kanun'un aksine, Taslak idari birimlere erişim engelleme yetkisi de vermemiştir.

3. 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"un Yürürlüğe Girmesinden Sonraki Gelişmeler

"İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" (5651 Sayılı Kanun) İnternet ortamında işlenen belli suçlarla mücadeleyi amaçlamakta ve bu suçlara ilişkin süreçleri, içerik, yer ve erişim sağlayıcılar aracılığıyla düzenlemektedir. Tasarı 4 Mayıs 2007'de kabul edilmiş ve önceki Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından onaylanarak 22 Mayıs 2007 Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Başbakanlık, bu dönemde Kanunla ilgili üç yönetmelik yayımlamıştır. İlk olarak, 24 Ekim 2007'de, "Erişim Ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" yayımlanmıştır ("1. Yönetmelik"). 1 Mart 2008'de bu Yönetmeliğin değiştirilmiş hali Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 1 Kasım 2007'de "İnternet kafeler" diye de anılabilecek "toplu kullanım sağlayıcılar" ile ilgili olarak "İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik" yayımlanmıştır ("2. Yönetmelik"). Nihayet, 30 Kasım 2007'de 5651 Sayılı Kanun'un uygulanmasına ilişkin izlenecek usulleri ve ayrıntılı kuralları içeren "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ("3.Yönetmelik") yayımlanmıştır. Anılan üç Yönetmelik de 5651 Sayılı Kanun'un 11. maddesinin 1. fıkrası uyarınca hazırlanmış, üçü de Ulaştırma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı'na danışılarak kaleme alınmıştır.

4. 5651 Sayılı Kanun'un Getirdiği Hükümler

Kanun'un 3. maddesi ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılara, "kendileri hakkındaki tanıtıcı bilgileri, kendilerine ait İnternet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmak" biçiminde bir "bilgilendirme yükümlülüğü" getirilmiştir. "3. Yönetmelik" in 5. maddesine göre ticari veya ekonomik amaçlı içerik sağlayıcılar ile yer ve erişim sağlayıcılar kendilerine ait web sitelerinde

adları, vergi kimlik ve ticaret sicil numaralarını, ikametgâh, e-posta adresleri ve telefon numaralarını sitenin ana sayfasından ulaşılabilecek biçimde vermekle yükümlüdürler. Kanun'un 3. maddesinin 2. fıkrası, bu yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcılarının, Başkanlık tarafından verilecek idari para cezasına çarptırılacakları hükmünü düzenlemektedir.

4. madde içerik sağlayıcıların, İnternet ortamında kullanıma sundukları her türlü içerikten sorumlu olduklarını belirtmektedir. Ancak, içerik sağlayıcılar bağlantı sağladıkları başkasına ait içerikten sorumlu değildir. 4. maddenin 2. fıkrasına göre içerik sağlayıcıların sunuş biçiminden, bağlantı sağlanan içeriği benimsedikleri ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladıkları açıkça anlaşılıyor ise o zaman genel hükümlere göre sorumlu tutulmaları mümkün olacaktır.

Şimdiye kadar, 397 yer sağlayıcı ve barındırma hizmetini kendi bünyesinde veren 146 şirket, gereken "faaliyet belgesi"ni almış durumdadır (10). Yer sağlayıcıların sorumluluğu bağlamında, 5. madde, uyarıya dayalı sorumluluk sistemi getirmektedir. Madde uyarınca, yer sağlayıcılar için barındırdıkları içeriği denetlemek gibi bir genel sorumluluk olmadığı gibi, yer sağlayıcılar hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını bizzat araştırmakla da yükümlü değildir. Bu hüküm, Avrupa Birliği E-Ticaret Yönergesi'nin 15 inci maddesi ile uyumludur. Ne var ki, aynı maddenin ikinci fıkrası, yer sağladığı hukuka aykırı ya da hak ihlâl eden içerikten dolayı Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından uyarılarak veya 5651 Sayılı Kanun'un 8 inci ve 9 uncu maddelerine ilişkin bir mahkeme kararına muhatap olarak haberdar edilen yer sağlayıcıyı, teknik olarak imkân bulunduğu ölçüde, hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla yükümlü kılmaktadır. Bu hükme göre, yer sağlayıcılar, AB E-Ticaret Yönergesi'nde de öngörüldüğü üzere, hakkında uyarıldıkları içeriği yayından kaldırmazlarsa cezalandırılabilirler (11).

Erişim ve İnternet servis sağlayıcılar 6. maddede düzenlenmiştir ve şimdiye kadar 92 servis sağlayıcı gerekli "faaliyet belgesi"ni almıştır (12). Bu düzenleme de, AB E-Ticaret Yönergesi ile uyumlu olup, bu metindeki yer sağlayıcılara ilişkin kuralla benzemektedir. Madde 6/1 (a) bendine göre erişim sağlayıcı, herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından uyarılması ya da bir mahkeme kararı ile haberdar olması halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde erişimi engellemekle yükümlüdür.

Erişim sağlayıcılar, madde 6/1 (b) bendine göre sağladıkları hizmetlere ilişkin tüm iletişim (trafik) bilgilerini altı aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere saklamakla yükümlü kılınmıştır. "3.

Yönetmelik" ise trafik bilgilerinin bir yıl saklanacağını belirtmektedir. Erişim sağlayıcılar, sakladıkları bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla da yükümlüdürler. Madde 6/1, (c) bendine göre faaliyetlerine son verecek olan erişim sağlayıcılar, faaliyetlerine son verecekleri tarihten en az üç ay önce durumu Telekomünikasyon Kurumu'na, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmek ve trafik bilgilerine ilişkin kayıtlarını Kurum'a teslim etmekle yükümlüdürler. Eğer madde 6/1(b) ile (c) bendlerindeki koşullara uymazlarsa, erişim sağlayıcılar 6. maddenin 3. fıkrasına göre adli para cezası ile cezalandırılacaktır.

6. maddenin 2. fıkrasına göre erişim sağlayıcılar, kendileri aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadığını ve sorumluluğu getirip getirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir. Yani, erişim sağlayıcılar ne kendi ağları üzerindeki bilgileri denetlemekle ve ne de taşınan bilgiler içinde hukuka aykırı bir etkinliğe teşkil edecek eylem ya da koşullar olup olmadığını bizzat araştırmakla yükümlüdür.

"1.Yönetmelik", Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen suçlar ile Türk Ceza Kanununda yer alan Devlete karşı işlenen suçlardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymiş olanların, İSS şirketlerinde % 5'den daha fazla paya sahip olamayacakları koşulunu getirmiştir. Bu kişiler bu şirketlerin yöneticisi ya da temsilcisi de olamazlar. 5651 Sayılı Kanun'la getirilen bu kısıtlamanın hukuki bir temeli yoktur. Hatta böyle bir kısıtlamanın düzenlemeyle arasında bir bağlantı kurmak bile güçtür. Eğer elde edilmek istenen yarar terörle mücadeleyle, alınan önlem kesinlikle orantısızdır. Anayasa'nın 13. maddesine göre temel haklar yalnızca kanun tarafından sınırlanabilir. Yönetmelik ile getirilen böyle bir düzenleme, bu nedenle de kabul edilemez.

Kanun'un 7. maddesi, toplu kullanım sağlayıcılarının (İnternet kafeler) sorumluluğunu düzenlemektedir. Buna göre toplu kullanım sağlayıcılar, ancak mahallî mülkî amirden alınacak resmi izin belgesi ile ticari olarak çalışabilecektir. 7. maddenin 2. fıkrasına göre, toplu kullanım sağlayıcılar hukuka aykırı İnternet içeriğini engelleyecek filtreleme yazılımları kullanmakla yükümlüdür. Resmi izni almadan çalışan toplu kullanım sağlayıcılarına da adli para cezası hükmolunacaktır. "2. Yönetmelik"e göre toplu kullanım sağlayıcılar, Başkanlık (TİB) tarafından verilen yazılım ile kendi iç IP dağıtım loglarının doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini teyit eden değeri günlük olarak kaydetmek ve bu verileri bir yıl süre ile saklamakla yükümlüdürler.

8. madde, yoğun eleştirilere yol açan erişim engelleme koşullarını düzenlemektedir. 8. maddenin 1. fıkrasına göre içeriğinin belli bazı suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan sitelere erişim

engellenecektir. 8. maddeye dâhil edilen suçlar, Türk Ceza Kanununda yer alan intihara yönlendirme (madde 84), çocukların cinsel istismarı (madde 103/1), uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190), sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194), müstehcenlik (madde 226), fuhuş (madde 227), kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228) ve 25/7/1951 tarih ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun'da yer alan suçlardır.

8. maddedeki engelleme koşulları, 2008 Ocak ayından itibaren, futbol ve diğer spor dallarıyla ilgili “müşterek bahis” sitelerine ve Türk yargı alanı dışında olup kullanıcılarına yasal bir yetki olmaksızın İnternet üzerinden şans oyunları oynatan web sitelerine de uygulanmaktadır (13). Yurt dışında oynatılan her çeşit bahis veya şans oyunlarının İnternet yoluyla ve sair suretle erişim sağlayarak Türkiye'den oynanmasına imkân sağlayan kişiler, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Bu tür içerik taşıyan web siteleri, Türkiye'de iseler kapatılabilir veya sitelere erişim engellenir, yurt dışında iseler erişim sağlayıcılar aracılığıyla filtrelenebilirler.

8. maddenin 2. fıkrası, bu durumda Cumhuriyet Savcısının kararını yirmidört saat içinde yargıç onayına sunmasını ve yargıcın da kararını en geç yirmidört saat içinde vermesini şart koşturmuştur. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet Savcısı tarafından derhal kaldırılır ve engellenen web sitesine erişim sağlanır. Buna ek olarak, 8. maddenin 2. fıkrası, koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) hükümlerine göre itiraz edilebilmesini mümkün kılmıştır. “3. Yönetmelik”in 13. maddesinin 2. fıkrasına göre, koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara, Başkanlıkça ve Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ilgililer tarafından itiraz edilebilecektir.

Yargıç, mahkeme veya Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının birer örneği, gereği yapılmak üzere Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na gönderilir. “3. Yönetmelik”in 15. maddesinin 1. fıkrası, koruma tedbiri olarak Yargıç, mahkeme veya Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen erişim engelleme kararlarında belli bazı bilgilerin bulunmasını öngörmektedir. Bunlar, kararı veren merciin adı, karar tarihi, soruşturma numarası veya kovuşturmaya geçilmişse mahkeme esas numarası, tedbirin hangi suç için istendiği, bu suça ilişkin yeterli şüphe sebeplerinin neler olduğu, suça ilişkin bilgilerin bulunduğu web sitesinin tam adresi (Ör: <http://www.abcd.com/abcdefgh.htm>), hakkında tedbir uygulanacak İnternet yayınlarının alan adı (Ör: www.abcd.com), hakkında tedbir uygulanacak İnternet

yayınlarının bulunduğu yer sağlayıcıya ait IP adresi, (Alan adı veya IP adresi olarak) ve seçilen erişim engelleme yöntemidir.

Kanun'un, 8. maddesinin 4. fıkrası ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına re'sen “idari erişim engelleme kararı” alma yetkisi verilmektedir. İçeriği birinci fıkrada belirtilen veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsa bile, içeriği birinci fıkranın (a) bendinin (2) ve (5) numaralı alt bentlerinde yazılı suçları oluşturan yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesi kararı re'sen Başkanlık tarafından verilecektir. Bu karar, erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenecektir. Hüküm uyarınca, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsa bile eğer içerik çocukların cinsel istismarı (TCK, madde 103/1) ve müstehcenlik (TCK, madde 226) suçlarını oluşturuyorsa idari kararlar erişimi engelleyebilecektir. “3. Yönetmelik”e göre çocukların cinsel istismarı veya müstehcenlik suçlarını oluşturan yayınlara ilişkin olarak içerik veya yer sağlayıcının yurt içinde bulunması durumunda Başkanlık tarafından alınan bu kararın, yirmidört saat içinde bir yargıç onayına sunulması gereklidir. Yargıç bu idari karar hakkında en geç yirmidört saat içinde hüküm verecektir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Başkanlık tarafından derhal kaldırılır ve erişim sağlayıcılara bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.

Cumhuriyet Savcısı, yargıç veya mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararını yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları madde 8'e göre 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaklardır. Ayrıca madde 8 , idari tedbir olarak verilen erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmemesi halinde, Başkanlık tarafından erişim sağlayıcısına, 10,000 TL ila 100,000 TL arasında idari para cezası verileceğini düzenlemektedir. Eğer bir erişim sağlayıcı idari para cezasının verildiği andan itibaren 24 saat içinde idari erişim engelleme kararını yerine getirmese Telekomünikasyon Kurumu, erişim sağlayıcının yetkilendirme belgesinin iptaline karar verebilir.

9. madde, içeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı konusuyla ilgilidir ve bu maddeye göre İnternet'teki belli bir içerikten dolayı kişilik haklarının ihlâl edildiğini iddia edenler, içerik sağlayıcıya, ona ulaşamamaları halinde yer sağlayıcıya, İnternet ortamından veya bizzat başvurarak, kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını isteyebilirler. 9. maddenin 1. fıkrası, hakkının ihlâl edildiğini iddia edenlerin cevap vermeyi de talep edebileceğini belirtmektedir. Buna göre kişilik haklarının ihlâl edildiğini iddia eden bireyler içerik veya yer sağlayıcılardan aynı hedef kitleye ulaşip aynı etkiyi yapabilmeleri için, ihlâl yol açan içeriğin yayımlandığı web sayfasından, bir haftaya kadar yayında

kalabilecek biçimde kendi cevaplarını yayınlamalarını isteyebilirler.

Bununla birlikte 8. maddeden farklı olarak 9. madde, kişilik hakları ihlâl edilen bireylere bir hukuki çözüm olarak “erişimin engellenmesini talep hakkı” sağlamamaktadır. 9. madde içinde “erişim engelleme kararı”na lafzen hiç rastlanmamaktadır ve bu da kanunu hazırlayanlar ve TBMM’nin bir hukuki çözüm yolu olarak “erişim engelleme kararları”nı kesinlikle 9. madde kapsamı dışında bıraktığını göstermektedir. Böylece mahkemeler de kişilik haklarının ihlâl edildiği durumlarda erişimi engellemek yerine yalnızca hak ihlâl eden içeriğin yayından çıkarılmasına karar verebilecektir.

İçerik veya yer sağlayıcılar, yayından çıkarılması gereken içerik ile ilgili talebin kendilerine ulaştığı tarihten itibaren 48 saat içinde gereğini yerine getirecektir. Bu süre içinde talep yerine getirilmez ya da reddedilirse haklarının ihlâl edildiğini iddia eden kişi 15 gün içinde kendi ikametgâhının bulunduğu yerdeki Sulh ceza mahkemesinden içeriğin yayından çıkarılmasına ve 9. maddenin 1. fıkrasına dayanarak cevap hakkını kullanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza yargıçısı bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlayacaktır. Sulh ceza yargıcının kararına karşı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Sulh ceza mahkemesi davacı lehine karar verirse, içerik veya yer sağlayıcılar, kendilerine tebliğinden itibaren iki gün içinde, kararın gereğini yerine getirmek zorundadırlar. Bunun aksi yönde hareket cezai kovuşturma ile sonuçlanacak ve içerik veya yer sağlayıcı olarak çalışan kişiler 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaklardır. İçerik veya yer sağlayıcının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanacaktır.

5651 Sayılı Kanun’un 9. maddesi, haklı olarak “yersiz”likle nitelendirilerek eleştirilmektedir. Gerçekten 5651 Sayılı Kanun İnternet’te işlenen belli suçlarla mücadeleye ilişkindir. 9. maddede düzenlenen hükmün bu kapsamdaki bir kanunda yeri yoktur. Eğer bu bir ceza hukuku yaptırımıysa, talebin devamında ne türde bir yargılama yapacağının da aynı hükümde belirtilmesi gerekirdi. Oysa, 5651 Sayılı Kanun, bu karar alındıktan sonra izlenecek usul hakkında hiçbir ipucu vermemektedir. Kanun, kaldırma veya engelleme kararlarının uygulanmasını izleyen sonraki adımlar açısından hiçbir düzenleme getirmemektedir. Diğer taraftan, bu önlemin bir özel hukuk önlemi olduğu da savlanamaz, çünkü bu açıdan da bir çok noktanın açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Örneğin, niçin kaldırma kararı bir ceza mahkemesi tarafından alınmaktadır? Niçin bu kararlara itiraz Ceza Muhakemesi Kanunu’na göre yapılmaktadır? Niçin 5651 Sayılı Kanun’un 9. maddesi ile yeni bir kural konulmuşken, sulh mahkemeleri Hukuk Usulü

Muhakemeleri Kanunu’na göre ihtiyati tedbir kararları uygulamaya devam etmektedirler? Aşağıda da tartışılacağı gibi, 5651 Sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden sonra mahkemelerin artık özel hukuk sorunlarında ve kişilik haklarını ilgilendiren uyuşmazlıklarda web sitelerine erişimi engelleme kararları vermemeleri gerekmektedir.

5. 5651 Sayılı Kanun Kapsamındaki Engelleme Kararları

İnternet kullanıcılarına ücretsiz web sitesi ve web sitesi tasarım araçları sunan Geocities.com Atatürk hakkında 5651 Sayılı Kanun’a (madde 8(1)(b)) ve Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Kanunu’na aykırılık oluşturan hareketler nedeniyle 4 Şubat 2008’den beri Ankara 9. Sulh Ceza Mahkemesi kararı ile engellenmiş durumdadır.

1 Ekim 2008 itibarıyla mahkemeler bu başlık altında, 38 davada yasaklama kararı verirken, 352 site Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından idari karar ile engellenmiştir. Türkçe bir alan adı altında (devletim.com.tr) yayın yapan ve Türkiye’de barındırılan bir web sitesi 2007 Kasım’ında müstehcen içerik taşımaktan dolayı, ilk idari engelleme kararını arkasından da web sitesi kapatılmıştır (14) Müstehcenlik nedeniyle verilen erişim yasağı kararları; “youporn.com”, “redtube.com” ve “pornotube.com” gibi yaygın olarak tanınan web sitelerini de kapsamaktadır.

Daha önce de belirtildiği gibi, 5651 Sayılı Kanun kapsamı dışında kalan engelleme kararlarına başka siteler de maruz kalmıştır. Bu kararların çoğunluğu fikri mülkiyet ihlalleri nedeniyle verilmiştir. Korsan müzik ve film içeriği sunan ünlü “thepiratebay.org”, “megaupload.com” ve “torrentturk.com” gibi web sitelerine Türkiye’den erişim mümkün değildir. Türkiye’de de yaygın olarak kullanılan film veritabanı, www.imdb.com web sitesine erişim de fikri mülkiyet ihlâli nedeniyle Ankara 1. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 2007 Aralık ayında engellenmek istenmiştir. Fakat karar yazılırken yapılan bir dizgi yanlışı, “imdb.com”a ulaşılamamasına yol açtığından, siteye erişim fiilen engellenememiştir. Sonuç olarak bu “olmayan site” Kasım 2008’de halen engellenmiş durumdadır ancak Türkiye’deki kullanıcılar İnternet Film Veritabanı web sitesine girebilmektedirler (15)

Yakın tarihte, fikri haklar bağlantılı en önemli erişim yasağı kararı 20 Ekim 2008’de Digitürk’ün talebi üzerine Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından Google’a ait web günlüğü hizmeti veren Blogger.com hakkında verilmiştir. Türkiye’de süper lig futbol maçlarını yayınlama hakkını elinde bulduran Digitürk, Lig TV’de yayımlanan canlı maç yayınlarını korsan olarak sunan web siteleri hakkında bilgi ve bağlantı veren ve Blogger.com üzerinden yayımlanan bazı web günlüklerine ulaşımı engellemek için

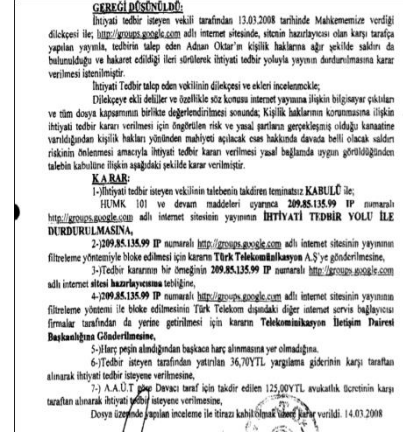
erişimin yasaklanması kararı alınmasını istemiştir. Haberlere göre, Digitürk Blogger.com'la iletişime geçmiş ve ilgili blogların siteden çıkarılmasını istemiş ancak, Blogger.com bu konuda herhangi bir girişimde bulunmamıştır. Bunun üzerine Diyarbakır mahkemesine başvuran Digitürk, Lig.Tv'deki içeriği yayınlayan ve blogspot.com uzantılı web günlükleri yerine Blogger.com alan adına erişim yasağı koyulmasını sağlamıştır. Karar, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun Ek 4. maddesi uyarınca alınmıştır. Digitürk daha önce JustinTV, MyP2P TV ve sporlig.com için de benzer kararlar almıştır. Mahkeme Blogger.com hakkındaki erişim engelleme kararını 28 Ekim 2008 tarihinde kaldırmıştır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, hukuk mahkemeleri de İnternet'te kişilik haklarının ihlali durumunda ihtiyati tedbir niteliğinde erişim yasağı kararları almaktadırlar (16). 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi, Hukuk Usulü Muhakemesi'nin ihtiyati tedbire ilişkin kurallarını İnternet'te kişilik hakları ihlaline ilişkin iddialar açısından uygulanamaz kılmıştır. Bununla birlikte, 5651 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra da bu yönde çok sayıda karar verildiği görülmektedir.

“Adnan Hoca” namıyla maruf Adnan Oktar tarafından açılan hakaret davalarına ilişkin olarak duyulan ilk önemli iki tedbir kararı; “Wordpress.com” ve “Google Gruplar” web sitelerine Türkiye’den erişimin engellenmesine neden olmuştur. Üç milyon web günlüğünü (“blog”) içeren Wordpress.com, Fatih 2. Asliye Hukuk Mahkemesi kararı ile 2007 Ağustos’unda, 5651 Sayılı Kanun’un 9. maddesi yürürlüğe girdikten sonra erişime kapatılmıştır. Adnan Oktar’ın avukatları hakaretimiz içeriğin çıkarılması yolunda Wordpress.com ile temasa geçtiklerini fakat taleplerinin gözardı edildiğini ileri sürmüştür. Avukatlara göre mahkemeye de bu nedenle; yani hakaret niteliği taşıyan içeriğin bulunduğu sayfalara erişimin engellenmesi için başvurulmuştur. Yaklaşık olarak 8 ay süren Wordpress.com erişim yasağı 9 Nisan 2008’e kadar devam etmiştir. “Google Gruplar”a erişim ise Adnan Oktar’ın avukatları tarafından <http://groups.google.com> adresindeki iletişim ağında müvekkilleri aleyhine kişilik haklarına saldırı niteliğinde yorumlar yapıldığı iddiası üzerine Silivri 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 14 Mart 2008’de verdiği bir karar üzerine engellenmiştir.

Silivri 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, mevcut deliller ışığında kişilik haklarının korunmasına ilişkin ihtiyati tedbir kararı verilmesi için öngörülen risk ve yasal koşulların gerçekleşmiş olduğu kanısına varmış, kişilik hakları yönünden mahiyeti esas hakkında açılacak davada belli olacak saldırı riskinin önlenmesi amacıyla davacının erişimin engellenmesi talebini kabul etmiştir. Bununla birlikte, karar sonrasında esas hakkında dava açıldığını gösteren bir emare yoktur. Mahkeme kararı 209.85.135.99 IP numaralı <http://groups.google.com> web sitesi yayınının, Türk

Telekomünikasyon A.Ş. tarafından engellenmesini gerektirmiştir. Karar, ayrıca Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’nın Türk Telekom dışındaki İSSleri de aynı işlemi yerine getirmesi için bilgilendirilmesi gerektiği yolunda hüküm içermektedir. Google Gruplar erişim yasağı da hemen hemen iki ay sonra, 15 Mayıs 2008’de kaldırılmıştır.

Şekil 3: Silivri 2. Asliye Hukuk Mahkemesi Kararı, Sayı: 2008/15, Tarih: 14.03.2008

Sonuç

Yukarıda da açıkça değinildiği üzere tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de toplumu korumak maksatlı olarak bir çok önlem getirilerek internet sitelerinde yasaya aykırı içerik yayını yapan siteler gerek mahkeme kararları gerek ise TİB kararıyla kaldırılarak toplum koruma altına alınmaya çalışılmıştır. Bu konuda bir kaç gazete yazısını da son olarak eklemenin yararlı olacağı kanaatindeyim.

AİHM, bugün (18 Aralık) yaptığı açıklamada, Yıldırım’ın ifade özgürlüğü hakkının hukuka aykırı şekilde kısıtlandığına hükmetti. İhlal, Google Sites hizmetinin Denizli 2. Sulh Ceza Mahkemesi’nin 23 Haziran 2009 tarihli kararıyla yasaklanmasıyla birlikte Google Sites’in barındırdığı Yıldırım’a ait sitenin de erişilmez kılınmasıyla gerçekleşmişti (17).

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK) başlattığı merkezi filtreleme uygulaması 22 Kasım’da yürürlüğe girdi. "Küçükleri internetteki zararlı içerikten koruma" gerekçesiyle düzenlenen ve kamuoyunda "internet filtresi" olarak adlandırılan "güvenli internet"te birçok iç giyim ve prezervatif markasının sitesi sakıncalı bulundu. BTK’nın "Güvenli İnternet" hizmetinde yer alan seçeneklerden "Aile ve Çocuk Profili"ne dâhil olanlar dün itibarıyla iç giyim ve prezervatif markalarının resmi internet sitelerine erişemedi. BTK’nın "Genel Kararlar" olarak açıkladığı beş maddelik kararın üçüncü maddesindeki "müstehcen içerik" nedeniyle engellenen sitelerin arasında Durex, Fiesta, Victoria's Secret ve Calvin Klein’in resmi siteleri vardı (18).

Kaynakça

1 Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Tavsiye Kararı (CM/Rec(2007)16).

2 Eduardo Gelbstein ve Jovan Kurbalija (2005), "Internet Governance: Issues, Actors, and Divide", DIPLO report, <<http://www.diplomacy.edu/isl/ig/>>, s. 16.

3 "Turkish Press Scanner: Big Fight Over Subay.Net", Turkish Daily News, 10 Şubat 2001. Ayrıca, Bkz. "Turkish Website Takes Jabs At Powerful Military: Subay.Net Includes A Forum Called 'Free Fire', where Soldiers Sound Off On Life In The Army And Share Jokes About The Top Brass", Turkish Daily News, 08 Şubat 2001.

4 "Turkish Press Scanner : Big Fight Over Subay.Net", Turkish Daily News, 10 Şubat, 2001. Ayrıca bkz. "New Website - Topic of the Day At The General Staff", IPR Strategic Business Information Database, 14 Mart 2001.

5 "Website Under Fire", The Independent (Londra), 18 Şubat 2001.

6 Bianet, "İdeaPolitika Sitesine Yayın Durdurma Kararı", 12 Aralık 2001; BBC News, "Turkey: RSF Deplores "Repressive" Amendments of Media Law", 17 Mayıs 2002. 28 Reporters Sans Frontières, "Two websites blocked", http://www.rsf.org/madde.php3?id_madde=10683

7 Halen Birlik, 92 üyeye sahiptir ve Türkiye'deki müzik endüstrisinin yaklaşık %80'ini temsil etmektedir. Birlik, Türk müzik endüstrisini Uluslararası Fonogram Endüstrisi Federasyonu (IFPI) (<<http://www.ifpi.org/>>) düzeyinde de temsil etmektedir.

8 İstanbul 1 inci Sulh Ceza Mahkemesi, Değişik İş no: 2007/384, 07 Mart 2007.

9 "Tough penalties set for Internet crimes", Turkish Daily News, 11 Ağustos 2006.

10 Bu şirketlerin bir listesi için bkz. <http://www.tib.gov.tr/YS_listesi.html>.

11 Bkz. "3. Yönetmelik", madde 7.

12 Bu İSS şirketlerinin bir listesi için bkz. <http://www.tib.gov.tr/ES_listesi.html>. Başvurular hakkında bilgi için: <<http://faaliyet.tib.gov.tr/yetbel/>>.

13 Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun: Sayı: 5728, R.G. Sayı: 26781, Tarih: 23.1.2008. Madde 256- 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Madde 5- Kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın, spor müsabakaları ile ilişkili olarak sabit ihtimalli veya müşterek bahis oynatanlar, oynanmasına yer veya imkân sağlayanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

14 Bkz. Yılmaz, M., "Yeni Kanunun İlk Uygulaması Porno Devletim.com.tr'a Yapıldı," Turk.İnternet.Com, 27 Kasım 2007, <<http://turk.İnternet.com/haber/yazigoster.php3?yaziid=19635>>.

15 Bkz. Ahi, G., "İnternetin En Büyük Film Veritabanı Yanlış Harf Sonucu Erişime Açık Kalmış," 04.03.2008, <<http://turk.İnternet.com/haber/yazigoster.php3?yaziid=20372>>

16 1086 Sayılı Hukuku Usulü Muhakemeleri Kanunu, md. 101 vd. RG: 02, 03, 04/07/1927, S. 622-624.

17 <http://www.demokrathaber.net/guncel/turkiye-bu-kez-internete-sansurden-aihmde-mahkum-h14134.html>

18 <http://bianet.org/bianet/diger/134233-victoria-s-secret-yasagi-tepkilerden-sonra-kaldirildi>.